

УДК 657.1

Максименко Діана Вікторівна

*кандидат економічних наук, доцент
Мукачівський державний університет*

Максименко Диана Викторовна

*кандидат экономических наук, доцент
Мукачевский государственный университет*

Maksymenko Diana

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the
Department of Accounting and Taxation and Marketing
Mukachevo State University*

Колесник Стелла-Валентина Петрівна

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Мукачівського державного університету*

Колесник Стелла-Валентина Петровна

*соискатель второго (магистерского) уровня высшего образования
Мукачевского государственного университета*

Kolesnyk Stella-Valentyna

*The second (Master's) level of higher Education of the
Mukachevo State University*

**АВТОМАТИЗОВАНИЙ ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ
ПІДПРИЄМСТВ
АВТОМАТИЗИРОВАННЫЙ УЧЕТ НЕОБРАЩЕННЫХ АКТИВОВ
ПРЕДПРИЯТИЙ
AUTOMATED ACCOUNTING OF NON-CURRENT ASSETS OF
ENTERPRISES**

Анотація. Сьогодні ринок стрімко розвивається і ставить нові вимоги щодо роботи на підприємствах, тому дана стаття призначена для розгляду доцільності автоматизації обліку необоротних активів на підприємстві. Досліджуючи ці питання, вчені також відзначили, що на цей момент не існує єдиної форми автоматизованого обліку. Безперечно, автоматизований облік має супроводжуватись дотриманням певних правил. Законодавство України також не залишає поза увагою використання комп'ютерної техніки у сфері бухгалтерського обліку на підприємствах. Використання комп'ютерних програм, в часи технологій являється єдиним способом для розвитку підприємства. Розглянуто проблеми автоматизації обліку праці на підприємстві. Обґрунтовані переваги та недоліки використання комп'ютерної техніки, під час проведення обліку необоротних активів на підприємстві. Відомими програмними засобами є такі, які використовуються в інформаційних системах управління підприємствами, які є в багатьох вітчизняних підприємствах Найпоширенішою бухгалтерською програмою в Україні є ІС Бухгалтерія, в ній є велика кількість версій від 1 до 8. Використання різних версій дозволяє вести громадський облік на підприємстві. Також визначено менш відомі програми такі як, БестПро, Галактика, Інфо-Бухгалтер, функціонал цих програм теж є значним для проведення обліку необоротних активів підприємства. Деякі програми із зазначених вище за певними показниками являються навіть кращими ніж ІС Бухгалтерія. Використання цих програм також дає змогу отримати інформацію про облік майна на підприємстві, тим самим полегшуючи роботу для персоналу підприємства. Також частково окреслено перспективи, щодо автоматизації обліку необоротних активів підприємств, а саме перспективою подальших досліджень є постійний моніторинг ринку автоматизованих програмних продуктів. У світі інформаційних технологій компаніям необхідно постійно вдосконалювати

автоматизацію облікових процедур, адже від цього залежатиме конкурентоспроможність, прибутковість та подальший розвиток підприємства, що в майбутньому дозволить розширити компанію та її місце на ринку послуг.

Ключові слова: автоматизований облік, необоротні активи, підприємства, бухгалтерський облік, автоматизація підприємств.

Аннотація. Сегодня рынок стремительно развивается и выдвигает новые требования по работе на предприятиях, поэтому данная статья предназначена для рассмотрения целесообразности автоматизации учета внеоборотных активов на предприятии. Исследуя эти вопросы, ученые также отметили, что в настоящее время не существует единой формы автоматизированного учета. Безусловно, автоматизированный учет должен сопровождаться соблюдением определенных правил. Законодательство Украины также не оставляет без внимания использование компьютерной техники в сфере бухгалтерского учета на предприятиях. Использование компьютерных программ во времена технологий является единственным способом для развития предприятия. Рассмотрены проблемы автоматизации учета труда на предприятии. Обоснованы преимущества и недостатки использования компьютерной техники при проведении учета внеоборотных активов на предприятии. Известными программными средствами являются используемые в информационных системах управления предприятиями, которые есть во многих отечественных предприятиях. Наиболее распространенной бухгалтерской программой в Украине является 1С Бухгалтерия, в ней есть большое количество версий от 1 до 8. Использование различных версий позволяет вести общественный учет на предприятии. Также определены менее известные программы такие, как БестПро, Галактика, Инфо-Бухгалтер, функционал этих программ тоже значителен для проведения

учета внеоборотных активов предприятия. Некоторые программы из указанных выше по определенным показателям являются даже лучше 1С Бухгалтерия. Использование этих программ также позволяет получить информацию об учете имущества на предприятии, тем самым облегчая работу для персонала предприятия. Также частично обозначены перспективы автоматизации учета внеоборотных активов предприятий, а именно перспективой дальнейших исследований является постоянный мониторинг рынка автоматизированных программных продуктов. В мире информационных технологий компаниям необходимо постоянно совершенствовать автоматизацию учетных процедур, ведь от этого зависит конкурентоспособность, прибыльность и дальнейшее развитие предприятия, что в будущем позволит расширить компанию и ее место на рынке услуг.

Ключевые слова: автоматизированный учет, необоротные активы, предприятия, бухгалтерский учет, автоматизация предприятий.

Summary. The article is designed to consider the possibility of automating the accounting of non-current assets in the enterprise. Examining these issues, scientists also noted that currently there is no single form of automated accounting. Undoubtedly, automated accounting must be accompanied by compliance with certain rules. The legislation of Ukraine also does not ignore the use of computer equipment in the field of accounting in enterprises. The use of computer programs to account for the times of computer technology is the only way to develop in enterprises. Problems of automation of accounting of work at the enterprise are considered. The advantages and disadvantages of using computer technology in accounting for non-current assets at the enterprise are substantiated. Known software tools are those used in enterprise management information systems, which are available at many domestic enterprises. The most common accounting program in Ukraine is 1С

Accounting. It has a large number of versions from 1 to 8. The use of different versions allows for community accounting at the enterprise. Also known lesser-known programs for automating the accounting of non-current assets, such as BestPro, Galaxy, Info-accountant. The functionality of these programs is also significant enough for use in accounting for non-current assets of the enterprise. Some programs from this list in some respects perform even better than IC Accounting. The use of these programs makes it possible to obtain information about the accounting of assets in the enterprise, thereby facilitating the accounting of it. The prospects of automation of accounting for non-current assets of enterprises are also partially outlined, namely the prospect of further research is the constant monitoring of the market of automated software products. In the world of information technology, companies need to constantly improve the automation of accounting procedures, because it will depend on the competitiveness, profitability and further development of the enterprise, which in the future will expand the company and its place in the services market.

Key words: *automated accounting, non-current assets, enterprises, accounting, automation of enterprises.*

Постановка проблеми. Сучасні умови розвитку змушують керівників підприємств швидко реагувати на зміни, які пов'язані з управлінням основними засобами та їх впливом на фінансову діяльність підприємства. Для управління підприємством керівники прагнуть отримувати обґрунтовану та коректну інформацію про стан необоротних активів підприємства. Сьогодні найефективнішим способом забезпечення правдивості інформації є використання сучасних інформаційних систем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Організаційні та практичні засади автоматизації обліку необоротних активів на підприємствах знайшли відображення у працях одного із відомих українських учених-економістів С.В. Івахненко та ряду інших. Як

вказав С.В. Івахненко, запровадження та використання інформаційних комп'ютерних технологій були і залишаються базовими проблемами в організації бухгалтерського обліку, а також стрімко стають такими щодо ведення та організації будь-якої ділової активності (бізнесу) [1]. Прогрес у технологічній сфері суттєво вплинув на оброблення фінансових операцій комп'ютерними системами: досягнення у сфері комп'ютерних технологій дали змогу одержувати фінансову та операційну інформацію швидше. Користувачі наразі можуть одержувати детальну й оперативну фінансову інформацію про підприємство та оцінювати його роботу, не чекаючи квартальної або річної фінансової звітності. Іноді користувач має прямий доступ до баз даних з фінансовою і оперативною інформацією підприємства і може сам відібрати необхідні відомості. Однак безперервне звітування потребує безперервного аудиту та контролю такої інформації [2].

Та дійшов до певних висновків. Використання програмних продуктів для автоматизації бухгалтерського обліку «в хмарі» не змінює ані принципів бухгалтерського обліку та підходів до його ведення, ані форм облікових реєстрів чи функцій програмного забезпечення саме по собі, тому вибудовувати нові теоретичні конструкції в бухгалтерському обліку недоцільно. Зміни відбуваються насамперед в бізнес-моделі взаємодії з постачальником програмного забезпечення (завжди) та в місці збереження даних, безпосереднього виконання програмного забезпечення та організації адміністрування даних і програм (в більшості випадків) [1].

Безперервний внутрішньогосподарський контроль та постійний аудит не можуть бути успішними у виявленні всіх винятків. Більше того, можуть суттєво помилятися. Оскільки правила для виявлення винятків ґрунтуються на аналітичних дослідженнях, вони мають два недоліки: вони можуть в окремих випадках як не помічати помилки, так і спрацьовувати помилково. Невиявлення помилок є серйознішим недоліком. Наприклад,

якщо платіжне доручення для сплати на підставну юридичну особу не було виявлене системою пошуку даних, яка з якихось причин не перевірила назву цієї особи з відкритими даними, скажімо, із «чорних списків» банків або податкової адміністрації, то наслідком може бути втрата значних коштів. Помилкові спрацьовування, з іншого боку, забирають час аудиторів і витрачають зусилля, які можна використати для відстеження незаконних дій. Іноді помилкові спрацьовування можуть призвести до втрати клієнтів (наприклад, якщо банк заблокує рахунок клієнта після готівкового поповнення, обґрунтовуючи це «незвичайністю» операції, оскільки всі інші поповнення здійснювались у безготівковий спосіб) [2].

Провівши аналіз вище зазначених робіт, дослідження в основному спрямовані на комплексне розв'язання проблем автоматизації, поєднання автоматизації різних ділянок облікової роботи та бухгалтерського, управлінського і податкового обліку. Питання автоматизації обліку на підприємстві не є дослідженим повною мірою, у той час, як цю ділянку як правило, автоматизують одну із перших на підприємствах, бо без обліку основних засобів неможлива діяльність підприємства та його без помилкового обліку, який без контролю може привести до втрати значних коштів підприємства.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є висвітлення основних аспектів автоматизації обліку необоротних активів на підприємствах. Проведення порівняння між паперовим та автоматизованим варіантом проведення обліку на підприємстві. Також опис плюсів і мінусів даних варіантів, обліку на підприємстві.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні ринок ставить нові вимоги щодо діяльності підприємств, в зв'язку з чим з'являється багато досліджень пов'язані з автоматизацією обліку на підприємствах.

Автоматизація облікової роботи визначається здатністю автоматизованого ведення реєстрів та обробка даних бухгалтерського обліку на ЕОМ.

Проблема автоматизації облікової роботи на підприємствах пов'язана з формуванням інформації для прийняття рішень щодо напрямків діяльності, розробки пропозицій щодо встановлення відхилень і коригування діяльності, прогнозування обраної політики підприємства на більш новому рівні. На сьогодні нема єдиної форми схеми автоматизованого обліку. Форма характеризується функціональною завершеністю сукупності робіт інформаційно-технічного характеру, які використовуються на ділянках обліку .

В умовах використання АРМ таке управління передбачатиме поєднання автоматизованого організаційно-технологічного супроводження та інструктивно-методичної підтримки усіх функціональних процесів [3].

Без сумнівів ведення обліку в автоматизованому режимі має відбуватись з дотриманням певних правил та регламентів. Слід зауважити, що сучасне законодавство України сприяє використанню обчислювальної техніки у сфері бухгалтерського обліку. Закони України "Про інформацію", "Про захист інформації в автоматизованих системах", "Про авторське право і суміжні права", а також "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" [4] в цих законах знаходиться мінімальна законодавча база для ведення автоматизації бухгалтерського обліку.

Використання комп'ютерних програм є єдиним шляхом для ведення обліку в часи комп'ютерних технологій. Відомими програмними засобами є ті, які використовуються в інформаційних системах управління підприємствами, з погляду на їх функціонал.

Досить поширеною в Україні є програма 1С: Бухгалтерія, якою користується велика кількість бухгалтерів на підприємствах України. В неї є багато версій від 1 до 8. Використання даних версій дає можливості для

автоматизації облікових робіт. Засвоївши ази програми бухгалтер має можливість автоматично та із мінімальною затратою часу друкувати всю потрібну для себе інформацію під час роботи на підприємстві.

Зокрема, у програмі «1С Бухгалтерія 8.0» облік необоротних активів розділено на дві різні підсистеми, а третє призначення для обліку нематеріальних активів, що регулюється П(С)БО 8.

Функціональні можливості менш розповсюджених програм теж досить значні і деякі в якихось аспектах кращі. Відповідно на них потрібно більше затрат від керівника підприємства, а саме, в навчанні своїх працівників і забезпеченні їхньої матеріальної бази (таблиця 1).

Таблиця 1

Функціональні можливості менш розповсюджених програм для автоматизації обліку

Програми можливості	БестПро	Галактика	Інфо-Бухгалтер
Можливість організації аналітичного обліку	Існує розвинутий аналітичний облік	Існує розвинутий аналітичний облік	Існує аналітичний облік
Кількість планів рахунків, які можуть одночасно використовуватись	Один	Більше одного	Більше одного
Адаптивність до існуючих форм обліку	Меморіально-ордерна	Поєднання меморіально- та журнально-ордерної	Поєднання меморіально- та журнально-ордерної
Методи списання запасів, при їх вибутті	Всі методи згідно до вимог П(С)БО	Всі методи згідно до вимог П(С)БО	Ідентифікована вартість
Форма обліку	Вартісна, натуральна	Вартісна, натуральна	Вартісна, натуральна
Можливість роботи в мережі	Існує	Існує	Існує
Використання	Середні та великі підприємства	Великі підприємства	Середні та великі підприємства
Можливість роботи в ЕККА	Існує	Існує	Існує
Операційна система	Windows	Windows	Windows

Джерело: сформовано на основі [3]

Використання бухгалтерських програм дає змогу отримувати оперативну інформацію щодо обліку як і оборотних, так і необоротних активів підприємств, сприяє полегшенню веденню обліку та зростанню продуктивності роботи персоналу.

У сучасних реаліях інформаційних технологій підприємствам потрібно постійно вдосконалювати автоматизацію облікових процедур, адже від цього залежить розвиток підприємства, конкурентоспроможність на ринку та вихід на міжнародний ринок [5].

Висновки і пропозиції. Отже, для подальшого розвитку підприємств потрібно посилити контроль за дослідженнями, постійно слідкувати за ринком автоматизованих програмних продуктів та впровадження ERP – систем, що надалі й забезпечить підвищення конкурентоспроможності та прибутковості, що дасть змогу покращити швидкість розширення підприємств шляхом залучення інвестицій та створити один інформаційний простір, який надалі покращить ефективність діяльності підприємства в цілому.

Література

1. Івахненко С.В. Автоматизація бізнес-процесів та бухгалтерського обліку: "хмарна" революція? *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 5. С. 26-35.
2. Івахненко С.В. Розроблення технологій безперервного контролю фінансово-облікової інформації. *Наукові записки НаУКМА*. 2020. Т.5. Вип. 1. С. 55-61.
3. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 р.№ 436-IV. Редакція від 14.08.2021, підстава - 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 27.10.2021)

4. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: закон України від 16 липня 1999 р. № 996. Документ 996-XIV. Редакція від 01.07.2021, підстава - 738-IX. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 27.10.2021)
5. Максименко Д.В. Використання внутрішньої управлінської звітності для потреб управління. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управління підприємницькою діяльністю*: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет – конференції, 28 жовтня 2020 р. м. Мукачєво. 2020. С. 152-154.

References

1. Ivakhnenkov S.V. Avtomatyzatsiia biznes-protsesiv ta bukhhalterskoho obliku: "khmarna" revoliutsiia? Bukhhalterskyi oblik i audyt. 2018. № 5. S. 26-35.
2. Ivakhnenkov S.V. Rozroblennia tekhnolohii bezperervnoho kontroliu finansovo-oblikovoi informatsii. Naukovi zapysky NaUKMA. 2020. T.5. Vyp. 1. S. 55-61.
3. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 436-IV. Redaktsiia vid 14.08.2021, pidstava - 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (data zvernennia: 27.10.2021)
4. Pro bukhhalterskyi oblik i finansovu zvitnist v Ukraini: zakon Ukrainy vid 16 lypnia 1999 r. № 996. Dokument 996-XIV. Redaktsiia vid 01.07.2021, pidstava - 738-IX. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (data zvernennia: 27.10.2021)
5. Maksymenko D.V. Vykorystannia vnutrishnoi upravlinskoï zvitnosti dlia potreb upravlinnia. Aktualni problemy oblikovo-analitychnoho protsesu v upravlinnia pidpriemnytskoiu diialnistiu: Materialy VIII Mizhnarodnoi

naukovo-praktychnoi internet – konferentsii, 28 zhovtnia 2020 r. m.
Mukachevo. 2020. S. 152-154.